

TESS GERRITSEN KESÄ- VIERAAT

Suomentanut Ilkka Rekiaro

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Englanninkielinen alkuteos
The Summer Guests

© 2025 by Tess Gerritsen

Published by agreement with Licht & Burr Literary Agency,
Denmark, on behalf of Jane Rotrosen Agency LLC

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava 2025

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

ISBN 978-951-1-51212-7

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2025

Omistettu Jacobille

1. LUKU

Purity, Maine, 1972

Elämänsä viimeisenä päivänä konstaapeli Randy Pelletier tilasi kahvin ja mustikkamuffinin Purityn kahvila Marigoldissa.

Hän teki aina saman tilauksen päätettyään yövuoronsa. Sillä tavoin hän palkitsi itsensä istuttuaan yksinäiset tunnit autossa suojelemassa pikkukaupunkinsa katuja ja maanteitä rattijuopoilta, kaahaavilta turisteilta ja vesikauhuisilta pesukarhuilta. Hän istui vakiopaikallaan nurkkapöydässä ikkunan ääressä, missä sai nauttia aamuauringon lämmöstä ja pitää silmällä Main Streetin meininkiä. Hyvän poliisin valppaus ei herpaantunut edes virka-ajan ulkopuolella. Aivan yhtä olennaista oli, että kahvilan ohi kävelevät näkivät hänet ikkunassa pitämässä väkeä silmällä. Näkyvyys oli yhteisölle tärkeää, ja jos ongelmia ilmeni, asukkaat tiesivät tasan tarkaan, mistä paikallinen järjestyksenvälvoja löytyi: istumasta Marigoldin ikkunapöydässä.

”Kaadanko lisää?” kysyi tarjoilija Carla pidellen kahvikannua Randyn kupin yllä valmiina.

”Ilman muuta.”

”Miten yö meni?” Carla kysyi kaataessaan tunnetusti vahvaa, mustaa sumppiaan.

”Hissun kissun.”

Carla naurahti. ”Niin sitä pitää.”

”Sinäpä sen sanoit.”

”Mitäs jos haen sinulle toisen muffinin? Otin just pellilisen uunista.”

Toinen muffini ei tekisi hyvää Randyn elopainolle, mutta kurniva maha olisi siitä kiitollinen, joten hän ei kieltäytynyt tarjouksesta. Kukapa voisi sanoa ei Carlalle, joka piti huolen siitä, että asukkailla riitti juoruja ja leivonnaisia? Carlan palattua keittiöön Randy avasi *Purity Weeklyn* uusimman numeron ja silmäili etusivun otsikoita: Ennätyspaljon kesävarauksia... Oak Streetillä nähty mustakarhu... Autokolari, kaksi sairaalaan. Hän käänsi lehteä lukeakseen kolmannelta sivulta paikalliset poliisiuutiset. Hän tiesi ne lukemattakin, tiesi suunnilleen kaikkien menneen viikon liikennesakkojen yksityiskohdat ja kaikki hätäpuhelut.

Cory, James, Boston MA: ylinopeus

Simpson, Richard, Purity ME: vanhentunut katsastustarra

Allen, Jonathan, Augusta ME: juopumus yleisellä paikalla

Wiedemann, Scott, Albany NY: virtsaaminen yleisellä paikalla

Kaiken kaikkiaan tyypillinen heinäkuun viikko, jolloin puolet kaupungin asukkaista oli turisteja, jotka käyttäytyivät lomallaan estottomasti ja olivat usein humalassa. Joka kesä he valloittivat Purityn sankoin joukoin paettuaan Massachusettsista ja New Yorkista ja kauempaakin Maineeseen suurkaupunkiansa hellettä ja löyhkää. Randyn tehtävä oli estää heitä satuttamasta itseään ja toisiaan ja sitten toivottaa heille tervemenoa takaisin kotiinsa, mieluiten kukkaro hieman köykeämpänä.

Ovikello kilahti. Randy kääntyi katsomaan ja näki kahden turistin astuvan kahvilaan. Hän tiesi, etteivät miehet olleet paikallisia, koska kummallakin oli yllään musta nahkarotsi, vaikka ulkona oli melkein kaksikymmentä astetta. Ovesta astuttuaan he pysähtyivät katsastamaan kahvilaa kuin heillä olisi konnuuksia mielessä. Randyn huomatessaan he jähmettyivät.

Aivan, hyvät herrat. Poliisi valvoo.

”Haluavatko pojat pöydän?” Carla kysyi. Vaikka mies olisi kahdeksankymmentävuotias, Carla puhuttelisi häntä pojaksi ja saattaisi hyvinkin antaa persuksille, jos hän ei olisi ihmiksi.

”Tuota, joo”, toinen miehistä viimein vastasi.

Randy seurasi, kun Carla ohjasi miehet muutaman pöydän päähän, mutta kuitenkin niin lähelle, että Randy saattoi pitää heitä silmällä. Molemmat ottivat käteen laminoidun ruokalistan ja tutkivat aamiaisvalikoimaa hieman liian keskittyneesti, kuin välttääkseen Randyn katseen. Siinä oli jo toinen merkki herättämään hänessä tunteen, että näitä kahta oli syytä tarkkailla. Hän oli tottunut lähinnä riehuvien teinien ja rattijuoppojen käsittelyyn, mutta hän tiesi, että joskus pieneenkin kaupunkiin ajautui isoja ikävyvyksiä, ja halusi ajatella osaavansa hoidella sellaisetkin tilanteet. Hän saattoi jopa kuvitella otsikon *Purity Weeklyn* etusivulla. Ei vaan *Boston Globen*:

Mainelainen konstaapeli pidätti yksin
kaksi etsintäkuulutettua

Hän ei tiennyt, oliko miehillä tuliaseet, mutta aina kannatti pitää varansa, joten hän laski käden alas ja napsautti hiljaa revolverikotelon auki. Miehet tutkivat edelleen ruokalistaa, joka oli vain yhden sivun mittainen eikä sisältänyt mitään sen kummempaa kuin köyhiä ritareita ja paistettuja munia. Jälleen selvä merkki siitä, että tässä kaksikossa oli jotain hämärää.

Lyhyempi mies vilkaisi yhtäkkiä ruokalistansa yli Randyyn. Vilkaaisu oli pelkkä silmän liike, mutta heidän katseensa kohtasivat. Ja lukittuivat. Randy näki sivusilmällä Carlan kävelevän takaisin miesten pöytään kahvikannu kädessä. Hän kuuli kadulta autonmoottorin nostavan kierroksia.

Randy oli niin keskittynyt noihin kahteen mieheen, ettei huomannut ikkunan ohi kaasuttavaa valkoista pakettiautoa.

Hän kuuli renkaiden kirskahtavan, metallin rusahtavan metallia vasten ja käänsi katseensa ikkunaan. Kadulla näkyi lasinsirpaleita ja – voi hyvä tavaton, ruumisko siellä makasi?

”Voi Luoja!” Carla huudahti kahvikannu kädessä katsoessaan ikkunasta.

Randy nousi äkkiä pöydästä ja juoksi kahvilasta kadulle. Ensimmäinen ruumis makasi vain muutaman metrin päässä leviävässä verilätäkössä. Miehen selkäranka oli irvokkaasti vääntynyt kuin hänet olisi katkaistu ja koottu väärin päin, jalat osoittamaan taakse. Kadun toisella puolella oli toinen ruumis, nainen, jonka roosanvärinen paitapusero oli repeytynyt auki ja toinen muhkea rinta paljastunut säädyttömästi. Randy pakotti katseensa siirtymään sinne, mistä kuului torven töötötystä. Kadulla virui kolmasakin ruumis, nainen, jonka rintakehä oli rutistunut lähes litteäksi. Hänen kauppakassistaan oli kierinyt asfaltille appelsiineja ja omenoita.

Korttelin päässä oli valkoinen pakettiauto, jonka keula oli uponnut pysäköidyn sinisen henkilöauton kylkeen.

Randystä tuntui siltä kuin maapallo olisi lakannut pyörimästä. Hän käveli järkyttyneiden jalankulkijoiden lomitse. Monet olivat painaneet käden suulleen. Hän astui nahkarotsimiesten ohi, jotka olivat tulleet hänen perässään kahvilasta ja katsoivat nyt näkyä kauhuissaan suu auki. Tässä seisahduneessa verinäytelmässä Randy tuntui olevan ainoa, joka liikkui lasinsiruista piittaamatta. Toisiinsa törmänneitä autoja lähestyessään hän huomasi, että valkoisen pakettiauton kyljessä luki *Tarkinin puusepänliike*. Hän tunsu auton. Hän tunsu kuljettajan. Moottorista nousi mustaa savua, mikä enteili pelottavasti katastrofin jatkumista.

Pakettiautossa Sam Tarkin oli lyyhistynyt kasvot ohjaus-

pyörää vasten. Randy tempaisi oven auki. Verta ei näkynyt eikä ilmiselviä vammoja, mutta Sam vaikeroi ja vapisi.

Randy kurkotti Samin oikealle puolelle ja vapautti turvavyön. ”Sinun pitää tulla ulos!” Randy huusi. ”Sam? Sam!”

Yhtäkkiä Samin pää ponnahti pystyyn, ja Randy tuijotti miestä, joka *näytti* Sam Tarkinilta – hänellä oli Samin tumma tukka, Samin kulmikkaat kasvot, mutta silmät... Mikä silmiä vaivasi? Mustuaiset olivat laajentuneet pohjattomiksi lammi-koiksi. Avaruusolennon silmiksi. Ei, tämä hikoileva, vapiseva olento oli joku muu kuin Sam. *Jokin* muu kuin Sam.

Randy vilkaisi konepellin alta tupruavaa mustaa savua. Hänen oli saatava Sam ulos nyt heti. Hän tarttui tätä toisesta olkavarresta ja kiskaisi.

”Mene pois!” Sam kiljaisi. ”Älä koske minuun!” Hän alkoi raapia Randyä kynsillään.

Randy kavahti kauemmaksi ja tunsi veren valuvan poskellaan. Hänen kasvojaan jomotti. *Mitä helvettiä?* Nyt Randy suuttui ja tempaisi Samin pois autosta, ja he kaatuivat yhdessä asfaltille. Vieläkin Sam pyristeli vastaan ja rimpuili. Randy yritti hädissään saada Samin hallintaan. Hän tarttui kaksin käsin Samin kurkkuun ja puristi. Hän puristi niin lujaa, että Samin silmät pullistuivat kuopistaan ja hänen kasvonsa tummuivat järkyttävän violeteiksi.

”Lopeta!” Randy huusi. ”Lakkaa riuhtomasta!”

Hän ei huomannut, että Sam vei kätensä hänen asekotelolleen, jonka hihnan hän oli jo napsauttanut auki. Ja yhtäkkiä siinä se oli: hän oman revolverinsa piippu tuijotti häntä.

”Älä”, Randy sanoi. ”Sam, älä!”

Mutta häntä ei katsonut Sam Tarkin.

Eikä liipaisinta puristanut Sam Tarkin.

2. LUKU

MAGGIE

Nyt

Kesäilta oli täydellinen. Maggie ja hänen ystävänsä olivat kerääntyneet hänen piknikpöytänsä ääreen siemailemaan martineja ja katselemaan lintuja. He tähystivät kiikarilla, kun haarapääskyt syöksyivät ja kieppuivat kuin sininen konfetti Maggien vastikään leikkaaman heinikon yllä. Kaikki ottivat rennosti, myhäilivät eikä kenelläkään ollut asetta.

Joskaan Maggie ei ollut aivan varma tuosta viimeisestä. Hän ainoastaan oletti, ettei kukaan ollut katsonut aiheelliseksi ottaa pistoolia mukaan, ja mihinpä sitä olisi tarvittu? He osasivat itse kukin tehdä tarpeeksi pahaa jälkeä pelkällä lasinsirpaleella, ja parhaillaankin heillä oli käsissään helposti särkyvä martinilasi heidän keskustellessaan tämän kuukauden lukupiirikirjastaan nimeltä *Lintujen ihmeellinen elämä*. Sen oli valinnut Maggie, joten oli hänen vuoronsa emännöidä tämäniltaista Martini-klubia – nimi juontui heidän miellyttävän kosteista kokoon-tumisistaan. Emännän rooli ei suinkaan käynyt voimille, sillä ruokapuoli hoidettiin aina nyyttikestiperiaatteella, ja Maggien pääasiallinen ja itse asiassa tärkein tehtävä näinä iltoina oli huolehtia siitä, että tarjolla oli riittävä valikoima alkoholia. Tälle ryhmälle *riittävä* tarkoitti kolmea erilaista votkaa, kahden-laista giniä, kuivaa vermuttia, puna- ja valkoviiniä sekä erilaisia mallasviskejä aterian jälkeen nautittavaksi.

Ilma oli tänään mahtavan lämmin, joten ystävät olivat kantaneet ginit, votkat, vermutin ja jääpalasangon ulos Maggie'n piknikpöydälle nauttiakseen tontille avautuvasta näkymästä. Maggie'n tultua Purityyn ensimmäisen kerran kolme vuotta sitten juuri tämä näkymä oli saanut hänet ostamaan Blackberry Farmin ja vihdoinkin viimein asettumaan aloilleen. Täältä hän oli löytänyt jonkinlaisen rauhan. Kesällä hän keräsi kanaparvensa tuoreita munia ja myi niitä torilla. Talvella hän loi lunta, kasvatti vastikään kuoriutuneita kananpoikiaan ja etsi myyntiluetteloista ryytimaahansa sopivia siemeniä.

Mutta tällaiset illat neljän ystävän kanssa jatkuivat vuoden ajasta riippumatta. Maggie oli tuntenut kaverinsa kymmeniä vuosia, kauan ennen kuin he kaikki olivat muuttaneet Mainen Purityyn, missä he nyt maastoutuivat vähin äänin muiden eläkeläisten joukkoon. Täällä ei juuri udeltu, mitä he olivat olleet ammatiltaan, ja he saivat pitää salaisuutensa omana tietonaan. Salaisuutensa, joita katsoivat voivansa paljastaa vain toisilleen.

Tänä iltana Ingrid Slocum oli nimittänyt itsensä viinuriksi ja sekoitti jo toisia martineita ravistaen jääpaloja teräksisessä cocktailsekoittimessa. Iloinen hölske toi Maggie'n mieleen Camp Pearyn eli Farmin, jolla neljä heistä – Maggie ja Declan, Ben ja Ingrid – oli ystäväystynyt salaisen palvelun alokaskoulutuksessa. Ystäviensä kasvoja katsoessaan Maggie näki heidät yhä sellaisina kuin he olivat olleet nuorempana. Ben Diamond oli paksuniskainen ja lihaksikas ja pystyi pelkällä vihaisella katseellaan pysäyttämään hyökkääjän kuin seinään. Haukansilmäinen Ingrid Slocum keksi aina nopeimmin, kuinka päästä vapaaksi lukitusta huoneesta. Ja Declan Rose, komea diplomaatin poika, osasi hurmata ventovieraan pelkällä hymyllä. Neljä vuosikymmentä myöhemmin heidän tukkansa oli harmaampi – Benin tapauksessa kokonaan pois höylätty –, ja ajan saatossa heille oli väistämättä tullut ryp-

pyjä, kankeutta niveliin ja yksi jos toinenkin liiakilo. Mutta Farmin veteraanit olivat edelleen neljä muskettisoturina, joita vuosien taakka ei lannistanut. He olivat yhä innokkaita tarttumaan haasteisiin.

Ja hyvin tehtyyn martiniin.

”Harmi että nuo alkavat kuolla sukupuuttoon”, Declan sanoi pääskyjen kierrellessä taivaalla. ”Yhden sukupolven päästä Mainessa ei ole jäljellä enää ainuttakaan haara-pääskyä.” Hän tarjosi kiikariaan Benille. ”Kokeilepa tätä, se on parempi kuin omasi. Katso vaikka.”

Ben, joka ei selvästikään ollut järin kiinnostunut linnuista, tähysti pääskyjä pintapuolisesti. Kaljupään yrmeä ilme oli hivenen uhkaava, joten hän ei edes näyttänyt lintuharrastajalta. ”Mistä sinä sellaista kuulit? Että haarapääskyt kuolisivat sukupuuttoon?”

”Siitä oli viime kuussa *Purity Weekly*ssä. Bongaripalstalla.”

”Sinäkö oikeasti luet sitä palstaa?”

”Bongaus on erinomainen tapa naamioitua, jos haluaa pitää jotain paikkaa salaa silmällä. Bongauksesta on hyvä tietää perusasiat siltä varalta, että jää kiinni ja pitää keplotella itsensä pälkähästä.”

”Haluaako joku muu toisen?” Ingrid kysyi. ”Lloyd tuo antipastotarjottimensa, ja kaikki siinä on aika suolaista. Suosittelen kostuttamaan kurkkua ajoissa.”

Ben viittasi. ”Hendrick’siä kiitos, ei vermuttia. Täällä on puhuttu linnuista niin pitkään, että minun kurkkuni on jo kuivunut.”

”Purtavaa tulossa!” Ingridin mies Lloyd kuulutti hyvän-tuulisesti. Hän tuli talosta kantaen runsasta antipastotarjottinta, joista hän oli kuuluisa – fetavartaita, artisokansydämiä, marinoituja sieniä ja paperinohuita salamiviipaleita. ”Älkää ahmiko näitä liikaa”, hän varoitti. ”Laitoin braciolen uuniin lämpenemään, ja sille jos mille kannattaa jättää tilaa.”

Ben katsoi Ingridiä, kun tämä ojensi hänelle juuri ravistamansa martinin. ”Kuinka sinä et ole sataviisikymmentäkilo-nen, vaikka tuo mies kokkaa sinulle?”

”Silkasta itsekurista”, Ingrid vastasi ja istuutui lasi kädessä puutarhatuoliin.

”Olemmeko valmiit keskustelemaan tämän kuukauden kirjasta?” Declan kysyi.

Ben murahti. ”Jos on pakko.”

”Minusta nimittäin kirja oli aivan loistava.” Declan heilautti uutta Zeiss-kiikariaan. ”Se innoitti minut hankkimaan vanhan tilalle kunnon kiikarin.”

”Kirja oli paljon parempi kuin se naurettava vakoilu-jännäri, jonka luimme viime kuussa”, Lloyd huomautti las-kiessaan ruhonsa tuolille Ingridin viereen. ”Romaanikirjailijat tekevät aina virheitä.”

”Mikä oli kunkin mielestä kirjan paras luku?” Declan kysyi.

”Varpusista kertova luku”, Maggie sanoi. ”Minusta on mainiota se, että valtaosa ihmisistä ei piittaa niistä lainkaan, koska ne ovat niin yleisiä ja tavallisia. Mutta varpuset ovat älykkäästi onnistuneet levittäytymään lähes kaikkialle maapallolla.”

Ben tuhahti. ”Puhutko nyt linnuista vai meistä?”

”No, eikö välillämme olekin yhtäläisyyksiä?” Ingrid sanoi. ”Varpuset ovat tavallaan lintumaailman salaisia agenteja. Huomaamattomia. Mitäänsanomattomia. Ne voivat pujah-taa minne vain pistämättä silmään.”

”Hetkinen”, Ben sanoi. ”Voisiko tämä olla ensimmäinen kerta? Luimmeko me kaikki oikeasti sen kirjan?”

He katsoivat toisiaan.

”Onhan tämä olevinaan lukupiiri”, Ingrid sanoi. ”Vaikka varsinaisesti tulemmekin tänne martinien takia.”

”Ja aterian”, Lloyd lisäsi. ”Jonka sivumennen sanoen pitäisi olla nyt valmis.”

Mutta kukaan ei noussut. Kaikkien mielestä oli liian mukavaa istua puutarhatuoleilla, nauttia cocktaileista ja ihailla maisemaa. Kauempana kellot kilisivät, kun Maggien neljätoistavuotias naapuri Callie, vielä pelkkä siniseen haalariin pukeutunut tytönheilakka, paimensi vuohiaan ja jerseynehmäänsä laitumelta takaisin navettaan. Callie vilkutti heille, ja he kaikki hänelle. Sirkat sirittivät ja pääskyt jatkoivat lentonäytöstään pyrähdellen ja syöksähdellen.

Ingrid huokaisi. ”Voisiko elämä enää ihanampaa olla?”

Ei voisi, Maggie ajatteli. Tämä oli yksi niistä harvoista hetkistä, jolloin votka kihelmöi kielellä ja vastaleikatun heinän tuoksu levisi tuulessa. Ja rakas Declan istui hänen vierellään hymyillen. Declanin muinoin musta tukka oli nyt kuudenkymmenenkahdeksan vuoden iässä puoliksi hopeanharmaa, mutta ikä oli vain syventänyt hänen irlantilaista komeuttaan, jota Maggie oli nyt heidän elämänsä syksynä oppinut arvostamaan.

Maggie oli viettänyt työvuotensa veitsenterällä tietämättä koskaan varmasti, milloin kaikki voisi hajota käsiin. Hän ymmärsi, kuinka katoavia tällaiset hetket olivat, hetket jolloin kaikki olivat terveitä ja turvassa eikä näköpiirissä häämöttänyt yhtäkään kriisiä. Mutta pahoja juttuja sattui, heidän kaikkien kohdalla. Autokolari. Sydänkohtaus. Epäilyttävä röntgenlöydös. Jopa tänä täydellisenä iltana, istuessaan ystävien seurassa ja hämärän hiljakseen laskeutuessa pihalle, Maggie tiesi, että ikävyöksiä oli tulossa.

Hän ei vain tiennyt milloin.

3. LUKU

SUSAN

He ajoivat pohjoiseen Mainea kohti George Conover tavaratilassa.

Susanista oli hiukan epäkunnioittavaa, että hänen edesmenneen appensa tuhka oli ahdettu heidän matkalaukkujensa joukkoon, mutta kukaan muu sukulaisista ei ollut vastustanut, joten miksi hän olisi nähnyt vaivaa? Eihän hän ollut edes kunnolla tuntenut koko miestä, oli tavannut tämän vasta kolme vuotta sitten Ethanin esitellessä hänet ja hänen tyttärensä Zoen vanhemmilleen. George oli ollut varsin kohtelias mutta viileän etäinen, sellainen ylimielinen bostonilainen, joka halusi ensin katsoa, osoittautuisivatko nämä kaksi uutta tulokasta Conoverin nimen arvoisiksi. Kun appiukko oli kolme kuukautta sitten kuollut aivoinfarktiin, Susan ei ollut erityisemmin surrut. Uurnassa olisi yhtä hyvin voinut olla jonkun ventovieraan tuhka ja palaneet luut, niin huonosti hän oli miehen tuntenut. Silti hänestä oli sopimaton tonta kohdella appea kuin kapsäkkiä.

Georgen leski ei näköjään ollut samaa mieltä. Kun he olivat pysähtyneet Brooklinessa poimimaan kyytiin Ethanin äidin, Elizabeth oli ahtanut auton perään paitsi laukkunsa myös miehensä tuhkan ja oli sitten kursailematta paukauttanut luukun kiinni. Kun Elizabeth katsoi, että jokin asia oli loppuun käsitelty, siitä ei tarvinnut sen koommin keskustella.

Susan vilkaisi takapenkille, missä Zoe ja Elizabeth istuivat vierekkäin. Siitä huolimatta he eivät jutelleet. Viisitoista-vuotias Zoe oli keskittynyt älypuhelimeensa, oli tyypillisen teinin tavoin eristäytynyt omaan virtuaaliseen kuplaansa, jossa keskustelut koostuivat klikkauksista ja pyyhkäisyistä. Myös Elizabeth tuntui olevan omassa kuplassaan. Hän tuijotti ikkunasta maisemia matkan jatkuessa Mainen rannikkoa pohjoiseen erikoisesti nimettyjen kylien läpi. *Wiscasset*. *Damariscotta*. *Waldoboro*. Kenties hän muisteli menneitä kesä, jolloin oli Georgen kanssa ajanut tätä samaa tietä heidän kesämökilleen Maiden Pondin rannalle. Viidenkymmenen-viiden aviovuoden jälkeen tämä jäisi heidän viimeiseksi yhteiseksi Mainen-reissukseen, mutta Elizabethin kasvoilla ei näkynyt surua. Hän istui kuin seipään niellyt, tuo hopeahapsinen stoalainen nainen. Sellainen Elizabeth oli, käytännöllinen ja tunteilematon.

”Kuule Ethan”, Zoe sanoi. ”Sanoit että talo on Maiden Pondin rannalla. Mistä nimi tulee?” Zoe puhutteli häntä edelleen etunimeltä. Kuinka pitkään menisi ennen kuin hän alkaisi vihdoinkin pitää Ethania isänään? Susan katsoi miestänsä miettien, vaivasiko se häntä, mutta Ethan vaikutti tyyneltä ja katseli kaikessa rauhassa eteensä maantielle lasit silmillä.

”Sen nimi on Immenjärvi, koska joku tyttö hukkui sinne iät ajat sitten”, Ethan vastasi.

”Eikä! Kuinka kauan sitten?”

”Äiti, satutko tietämään?”

Elizabeth havahtui mietteistään. ”Ainakin sata vuotta sitten. Koulutytöt lähtivät vesille soutuveneellä ja se kaatui. Niin minulle ainakin kerrottiin.”

”Eikä se tyttö osannut uida?”

Susan vilkaisi etuistuimelta tyttärensä päin. ”Kaikki eivät ole merenneitoja kuten sinä.”

”Ja siihen aikaan tyttöillä oli päällä paljon vaatetta”, Eliza-

beth sanoi. ”Alushame, pitkä mekko, ehkä raskaat kengät. Ne saattoivat vetää häntä pohjaan.”

”Täällä sanotaan, että Maiden Pondin syvin kohta on kolmetoista metriä”, Zoe sanoi vierittäessään näyttöä. ”Kuulostaako oikealta?”

”Ei hajuakaan”, Ethan vastasi.

”Mutta eikö sinun sukusi käy siellä joka kesä?”

”Äiti ja Colin käyvät. Itse minä en ole mennyt sinne enää pitkään aikaan.” Ethan vilkaisi taustapeiliin. ”Äiti, kuinka syvä järvi on?”

Elizabeth huokaisi. ”Onko sillä väliä?”

”Ei, kunhan se on riittävän syvä”, Zoe sanoi. ”Onko vedessä mitään mikä voi purra?”

”Takuulla on”, Ethan sanoi. ”Sorsat voivat nokkia sinut hengiltä.”

”*Ethan!*”

”Zoe, järvessä ei ole mitään, mikä voisi satuttaa sinua. Mainessa ei ole edes myrkkykäärmeitä.”

”Hyvä juttu, koska käärmeistä minä flippaisin.”

”Varoitin kuitenkin, että vesi on kylmää. Täällä järven vesi ei lämpene kunnolla ennen elokuuta.”

”En minä kylmää vettä pelkää. Haluan vielä joskus kokeilla avantouintia.”

”Mieluummin sinä kuin minä.”

”Menen täällä uimaan varmaan kymmenen kertaa päivässä. Oikein odotan, että pääsen pulahtamaan veteen!”

Ethan nauroi. ”Ja minä oikein odotan, että kuulen kun kiljaiset. Niin kylmää se vesi on.”

Oli mukava kuulla taas Ethanin naurua. Susan oli viime kuukausina kuullut sitä harvoin, kun Ethan oli tuijottanut tietokonetta odottaen inspiraatiota. Kunpa inspiraatio olisi jotain, minkä romaanikirjailija voi noin vain loihtia esiin, Ethan oli sanonut. Kunpa olisi olemassa taikapilleri tai

loitsu, joka saisi sanat ilmestymään sivulle. Ethanin esikoisromaanin ilmestymisestä oli viisi vuotta eikä hän ollut vielä saanut aikaan toista. Kuukausien mittaan häntä oli jäytännyt kasvava pelko siitä, ettei toista romaania syntyisi koskaan, ettei runosuoni pulppuaisi enää koskaan. Että hän oli pelkkä teeskentelijä, jolla ei ollut oikeutta kutsua itseään kirjailijaksi. Kuinka hän saattoi väittää luovan kirjoittamisen opiskelijoilleen Boston Collegessa olevansa minkäänmoinen asian-tuntija, kun hän ei pystynyt itse tuottamaan yhtäkään kelpo-lista liuskaa? Susan oli nähnyt lannistuksen jättävän jälkensä Ethanin kasvoihin, hän oli nähnyt silmäanalusten tummu-van ja otsan rypistyvän pysyvästi. Iltaisin Susan oli aistinut Ethanin kääntyilevän vierellään ja tiennyt, että kirja valvotti Ethania. Kirja, jonka kirjoittamisesta ei tullut mitään. Susan ei tiennyt, miten kirjailijan ajatukset kulkivat, mutta kuvitteli, että se olisi kuin kymmenen puhujaa huutaisi yhtä aikaa kir-jailijan päässä ja vaatisi tätä kirjoittamaan heidän tarinansa *heidän* haluamallaan tavalla. Kaikki se vaikutti omanlaisel-taan hulluudelta.

Kenties Ethanille tekisi hyvää joutua pois tietokoneen äärestä ja taivaltaa isänsä muistotilaisuuteen, pois pääs-sään jatkuvasti messuavien henkilöhahmojen luota. Jo nyt Bostonin jäädessä yhä kauemmaksi Susan näki Ethanin niskalihasten rentoutuvan ja suupielten kääntyvän ylös, kun jännitys hellitti kilometri kilometriltä. Ethan tarvitsi tätä Mainen-matkaa. He molemmat tarvitsivat sitä. *Kaksi loma-viikkoa rantamökissä, juuri sitä tässä kaivataan.*

Susan kääntyi katsomaan anoppiaan, joka jälleen tuijotti ikkunasta. ”Onko kaikki hyvin, Elizabeth?”

”Mietin, miten paljon minulla on tekemistä, kun päästään perille.”

”Äiti, kaikki on jo hoidettu”, Ethan sanoi. ”Colinilta tuli tänään viesti. Hän ja Brooke sanoivat, että makuuhuoneet

ovat valmiit, joten sinun ei tarvitse panna tikkua ristiin. He panevat Kitin ullakolle, joten Zoe voi nukkua meidän viereisessä huoneessa. Ai niin ja Arthur ja Hannah tulevat illalla cocktaileille.” Hän katsoi Susaniin. ”Muistathan vanhempieni ystävät Hannah Greenen ja Arthur Foxin? Häistä. Heilläkin on mökit saman järven rannalla.”

”Totta kai”, Susan vastasi, vaikka muisto oli melkein hukkunut muiden hääpäivämuistojen joukkoon. Ethan oli hymyillyt leveästi seistessään alttarilla. Zoe oli loistanut keltaisessa kaason mekossaan. Ja sitten puhkesi yllättäen ukon-ilma, joka ajoi heidän kastuneet ja nauravat vieraansa sisälle. Hän muisti Arthurin – pitkän, ylimysmäisen kahdeksankymppisen miehen – joka oli vaihtanut kuulumisia baarissa vanhan ystävänsä Georgen kanssa. Yhtä hämärä oli Susanin muistikuva Hannah Greenestä, povekkaasta kuusikymppi-sestä, joka pulppusi tarinoita kömmähdyksistä, joita oli kohdannut ollessaan Ethanin ja tämän isoveljen Colinin lapsenvahtina mökillä.

”Muistotilaisuuteen tulee muutama sinulle vieras ihminen”, Ethan sanoi. ”Paikallinen pappi toimii vetäjänä, ja jotkut isän kaverit pursiseurasta lupasivat tulla.” Hän katsoi Elizabethia taustapeilistä. ”Kuin ennen vanhaan!”

”Ethan, varo!” Susan huudahti.

Ethan survaisi äkkiä jarrut pohjaan ja auto pysähtyi kirsken ja heitti heidät kaikki turvavöitä vasten. ”Hitto”, Ethan sanoi hiljaa tuijottaessaan autojonoa, joka oli yllättäen pysähtynyt heidän edessään. ”Äiti, oletteko siellä takana ok?”

”Olisi kiva päästä ehjin nahoin perille.”

”En osannut odottaa tällaista ryysistä.”

”No, et ole käynyt täällä vuosiin. Nykyisin on erilaista.” Elizabeth huokaisi ja sanoi hiljaa: ”Kaikki on muuttunut.”

Liikenne takkusi. Heidän edessään oli pitkä letka, joka katosi mutkan taakse pois näkyvistä.

”Täytyy johtua kolarista”, Susan sanoi.

Sireenin ujellus vahvisti oletuksen. Susan kääntyi ja näki vilkkuvalojen lähestyvän, ja sitten ambulanssi vilahti lamaan-tuneiden autojen ohi.

”Toivottavasti ei käynyt pahasti”, Ethan sanoi.

Vilkkuvalot katosivat mäen taakse, ja Susan ajatteli rutis-tuneita autoja ja murtuneita luita. Hän oli ammatiltaan sairaanhoitaja, ja vaikkei hän enää työskennellyt sairaalassa vaan kouluterveydenhoitajana, hän ei ollut unohtanut, mil-laista oli yrittää paniikissa pelastaa potilaan henki eikä liioin kaikkea sitä mikä saattoi mennä vikaan. Hän katsoi tyttärtään, joka taas tuijotti puhelintaan täysin omissa maailmoissaan. Elizabethkin tuntui vaipuneen omiin ajatuksiinsa. Edem-pänä tiellä sattunut draama ei näyttänyt kiinnostavan kum-paakaan takapenkkiläistä.

Jono lähti liikkeelle. Noustiin mäen harjalle ja näkyviin tuli kaksi ruttuun mennyttä autoa. Kattotelineeltä oli lennel-lyt matkalaukkuja, ja tiellä oli hajan värikkäitä loma-vaatteita kuin konfettia. Ojassa lojui kylmälaukku ja vio-letti lenkkari. *Tulitte Maine’n lomalle ettekä osanneet arvata, että teille kävisi näin*, Susan ajatteli. Mutta kukapa sellaisia asioita ajattelisi pakatessaan laukkuun sortseja ja aurinkovoi-detta? Lomalta odotettiin letkeitä päiviä järven rannalla ja hummerihodareita meren rannalla. Kukaan ei kuvitellut, että voisi joutua sairaalavuoteeseen.

Tai ettei koskaan palaisi kotiin.

*

Susan näki Maiden Pondin ensin välkehtivän kullankeltai-sena puiden lomasta, kun vedestä heijastuva auringonpaiste lävisti tukahduttavan kuusi- ja mäntymetsän. Heidän kaar-taessaan Shoreline Roadille hän näki lisää välähdyksiä mutta

ei kunnolla vaan pelkkiä kutkuttavia tuokiokuvia, kimmeltäviä kuin joulukuusen hopealanka.

”Onko järvi tuolla alhaalla?” Zoe kysyi. Hän oli viimein pannut puhelimen pois ja katsoi ulos ikkunasta.

”Jep, se on Maiden Pond”, Ethan vastasi.

”Vaihdan heti uikkareihin.”

”Etkö odottaisi aamuun?” Susan sanoi. ”Meidän pitää ensin seurustella Colinin perheen kanssa. Et ole nähnyt Kitiä häiden jälkeen.”

”Sitä ei silloin hotsittanut jutella mun kanssa.”

”Kit nyt vain on sellainen”, Ethan sanoo. ”Ujonpuoleinen.”

Voihan sitä niinkin sanoa, Susan ajatteli muistellessaan hiljaista ja laahustavaa teiniä, joka oli viettänyt koko häävastaanoton tiiviisti äitinsä Brooken lähettyvillä. Tänä vuonna poika täyttäisi seitsemäntoista ja olisi tarpeeksi vanha aloittamaan yliopiston muutaman kuukauden kuluttua. Ehkä hän oli tällä välin oppinut sosiaalisemmaksi.

Auto poukkoili hiekkatiellä ja pysähtyi kohtaan, jossa oli mäntyyn naulattu puinen kyltti:

MOONVIEW

ASIATON OLESKELU ANKARASTI KIELLETTY

Kielto oli kaiverrettu koruttoman asiallisilla tikkukirjaimilla eikä paljastanut mitään siitä, mikä pihatien pohjalla odotti.

”Äiti, sinun pitää hommata joku kaatamaan nämä puut”, Ethan sanoi heidän laskeutuessaan kapeaa pihatietä ja oksien raapiessa auton kylkiä.

”Isäsi antoi paikan rehottaa liian pitkään. Meillä oli muutakin ajateltavaa.”

”Soittelen täällä ja selvitän, voisimmeko palkata jonkun –”

”Veljesi varmasti hoitaa asian.”

Tuli hiljaista. ”Totta kai”, Ethan mumisi. ”Colin hoitaa asian.”

Yhtäkkiä metsä avautui ja Maiden Pond putkahti näkyviin. Iltapäiväaurinko kultasi järven pintaa. Ja tuolla rannassa kohosi Moonview, Conoverien kesähuvila. Elizabeth oli sanonut sitä mökiksi, joten Susan oli odottanut rustiikkia tönöä, mutta ei tuo mikään mökki ollut. Se oli iso talo, jossa oli harjakatto, useita lyhtyjä, neljä savupiippua ja leveä terassi, jolta laskeutui portaat vielä leveämmälle nurmikolle. Ethan pysäytti auton Colinin BMW:n taakse, ja kun Susan nousi autosta, hän veti syvään henkeä nuuhkien mäntyjen, ruohon ja kostean maan herkullisia tuoksua. Korkealla oksalla istuvan linnun viserrystä lukuun ottamatta oli täysin hiljaista. Järven pinta oli peilityyni, vailla ainuttakaan kareta.

Hyttysovi narisi auki ja paukahti kiinni. ”No tultiinhan sitä viimein!” huusi Ethanin isoveljeksi Colin.

Susan kääntyi ja näki Colinin perheineen laskeutuvan terassin portaat ottamaan heidät vastaan. *Kultapari*, Ethan oli joskus sanonut Colinista ja Brookesta, mutta ei ainoastaan siksi, että nämä olivat vaaleatukkaisina hyvän näköisiä, vaan koska nämä näyttivät purjehtivan elämän läpi kovin vattomasti. Jopa täällä syrjässä Mainen maaseudulla Brooke näytti tyylikkäältä kuten aina: hiukset oli leikattu kiiltäväksi paašikampaukseksi ja vaaleanpunainen neuleasu myötäili hoikkaa vyötäröä. Heidän takanaan lymysi pariskunnan poika Kit, kasvot puolittain vaalean pehkon piilossa, hartiat velttoina kuin hän olisi yrittänyt sulautua taustaan. Muiden halatessa ja tervehtiessä Kit pysytteli loitolla ja onnistui ainoastaan heilauttamaan kömpelösti kättään.

”Odotimme teitä jo monta tuntia sitten”, Colin sanoi veljesten kiskoessa matkalaukkuja autosta.

”Paha ruuhka”, Ethan sanoi. ”Ja yksi kolari.”

Colin pysähtyi ja katsoi kulmat kurtussa tavaratilaan. ”Onko tuossa laatikossa... isä?”

”Anna se tänne”, Elizabeth sanoi ja otti siekailematta laattikon, jossa oli hänen miehensä tuhka keraamisessa uurnassa. ”Huokaisen helpotuksesta, kun minun ei enää tarvitse murehtia tästä.”

Colin ja Ethan katsoivat, kun heidän äitinsä kantoi isän tuhkan taloon. Hyttysovi paukahti kiinni hänen perässään.

”Jaaha”, Colin virkkoi kuivasti, ”äiti näyttää kestävän isän poismenon oikein hyvin.”

”Onhan siitä jo kolme kuukautta”, Ethan sanoi.

”Ei se ole pitkä aika.”

Brooke sanoi: ”Colin, kaikki työstävät suruaan eri tavoin. Eikä äitisi ole koskaan ollut tunneihminen.”

”Niinpä kai.” Colin sulki takaluukun. ”Kunhan ei jätä uurnaa vessanpöntön päälle.”

He seurasivat Elizabethia taloon. Kaksi askelta kynnyksen yli astuttuaan Susan pysähtyi katsomaan ihmeissään tilavaa olohuonetta. Auringonvalo tulvi koko seinän korkuisista ikkunoista ja kiilsii puulattioista. Yllä kohosi tukihirsien kannattelema katedraalikatto. Yksi seinä oli kokonaan peitetty valokuvilla, joihin oli ikuistettu Conoverin perheen menneet vuosikymmenet.

Brooke kumartui kuiskaamaan Susanille: ”Ja sanovat tätä *mökiksi*.”

”En osannut ollenkaan odottaa tällaista”, Susan sanoi.

”Mitä sitten odotit?”

”En tiedä. Rantamökkiä. Kerrossänkyjä.”

Brooke nauroi. ”Sano minun sanoneen, Conoverit eivät nuku kerrossängyissä. Ja Luojan kiitos, sillä muuten en olisi käynyt täällä kaikki nämä vuodet.”

Susan käänsi katseensa seinän perhekuviin. Ne kertoivat Conoverien historian Mainen osalta alkaen kuvasta, jossa

Elizabeth ja George olivat nuoria ja seisoivat ystävien kanssa rannalla.

”Onko nämä kaikki otettu täällä?” Susan kysyi.

”Saman männyn vieressä. Puu on tuolla kanoottien luona. Näet miten kovasti se on vuosien mittaan kasvanut. Elizabeth panee meidät joka kesä poseeraamaan männyn alla kameralle. Tuo on otettu aika pian Colinin syntymän jälkeen.” Brooke osoitti enkelimäistä vaaleatukkaista vauvaa, joka oli Elizabethin sylissä. Hän siirtyi osoittamaan toista kuvaa, jossa Elizabeth piti tummatukkaista vauvaa. Colin, nyt tanakka taapero, katsoi ynseästi uutta veljeään. ”Ja siinä Ethan ensiesiintymisessään.”

Veljekset olivat erilaisia jo noin pienenä, Susan ajatteli. Ajan myötä erot voimistuivat. Hän näki tulevan miehensä honte-
lossa lapsessa, jolla oli silmälasit ja totiset kasvot. Ethanilla oli jo silloin kirja kädessä, pitempi ja vaaleatukkainen isoveljeksi puolestaan henki pontevaa itseluottamusta – josta oli epäilemättä hänelle paljon hyötyä Wall Streetillä.

Joku tömistä portaat alas. Susan kääntyi ja näki tyttärensä jo pinkaisevan violetissa uimapuvussa olohuoneen poikki.
”Zoe?”

”Pikku pulahdus vain. Tule mukaan!”

”Meidän pitää purkaa laukut.”

Mutta Zoe oli jo astunut hyttysovesta ja juoksi terassin portaat nurmikolle ja sitä pitkin kohti rantaa. Pitihän se arvata. Jos lähellä oli vettä, Zoe ei malttanut olla pulahtamatta siihen.

Susan seurasi tytärtään ulos ja ehti vasta nurmikon puoli-
väliin, kun Zoe jo loiskahti järveen ja kirkaisi ilosta.

”Kuin olisin saanut valtavan uima-altaan kokonaan omaan käyttöön!” Zoe huusi.

Susan meni laiturille ja hymyili tyttärelleen, joka polskuteli vaivattomasti. ”Eikö vesi ole liian kylmää?”

”Ei minulle!”

Vesi ei ole koskaan liian kylmää merenneidolle, Susan ajatteli katsoessaan, kun Zoe liukui kirkkaana puuntavalla pinnalla. Iltapäivä oli taianomaisen hiljainen – kuului vain kuikan aavemaisia ääniä ja Zoen vetojen ja potkujen vaimoa loisketta hänen uidessaan silkinsileässä vedessä. Zoen lisäksi näkyi vain yksi ihminen: kajakilla ohi melova mies.

Susan vilkutti miehelle odottaen tämänkin tervehtivän. Eikö Mainessa ollutkin tapana tehdä niin? Täällä autoilijatkin tervehtivät vastaan tulijoita.

Mies ei vastannut tervehdykseen. Hän vain tuijotti Susania kasvot piilossa vastavalossa ja jatkoi matkaansa.

”Tyttö ei näköjään malttanut odottaa”, Ethan sanoi nauruskellen tullessaan nurmikkoja pitkin vaimonsa luo.

”Ymmärtäähän sen. Hän on jökittänyt koko päivän autossa.”

Ethan kietoi kätensä Susanin vyötärölle, ja he seisovivat katsellen yhdessä Zoen pään pilkahtelua vedestä. Tytön tumma tukka kiili märkänä kuin hylkeen turkki.

”Täällä on tosi kaunista”, Susan sanoi huokaisten ja nojasi mieheensä. ”Sinuna viettäisin kaikki kesät täällä.”

Ethan kohautti hartioitaan. ”Onhan tämä nätti paikka.”

”Et kuulosta innostuneelta.”

”Tämä on vanhempieni huvila. Ei minun.”

”Mutta minä luulin, että kaikki Conoverit ovat tervetulleita tänne. Eivätkös Brooke ja Colin käy täällä joka kesä?”

”Joo.”

Susan katsoi miestänsä, mutta tämä tähysti järvelle kuin olisi katsonut menneisyyteen, jota Susan ei nähnyt. Menneisyyteen, joka ei selvästikään ollut onnellinen. ”Et ole koskaan kertonut tästä paikasta juuri mitään. Onko jokin syy siihen, ettet ole käynyt täällä?”